

Isten Szolgája

Esterházy János

A mi jelünk a Kereszt!
Naszym znakiem jest Krzyż!
Naším znamením je Kríž!
Naším znamením je Kříž!

A visegrádi nemzetek apostola élete és szenvedése

ESTERHÁZY JÁNOS
EMLÉKÉV
1901 - 2021

Szövegszerkesztés: Molnár Imre, Grafikai szerkesztő: Laczkó Gábor
A naptár képei az Esterházy és Lastowiecki család, valamint az Esterházy János Zarándoközpnt
és Bíró Cyprián (Újlak) gyűjteményéből származnak.

BETHLEN GÁBOR Alap

MAGYARORSZÁGI LENGYEL KATOLIKUSOK SZT. ADALBERT EGYESÜLETE

KÉSZÜLT MAGYARORSZÁG KORMÁNYÁNAK TÁMOGATÁSÁVAL 2019.

II.

Ősök

„Elválaszthatatlanul összenőttem ezzel a földdel, amelyet elődeim, őseim vérükkel és verejtékükkel tettek termékennyé.”

Stanisław Tarnowski gróf (1837-1917)

Róża Maria Augusta Branicka grófnő (1854-1942)

Esterházy István gróf (1822–1899)

Jeszenák Gizella bárónő (1842-1915)

Elżbieta Tarnowska grófnő (1875-1956)

Esterházy János Mihály gróf (1864–1905)

„Mi meg akarjuk tartani azt a földet, amelyet nem szereztünk, hanem apáinktól örököltünk. És meg akarjuk védeni nemcsak a földet, de a keresztet is. Akik magyaroknak születtünk, magyarok akarunk maradni, magyarok és keresztények. Mert minden nemzet elpusztul, amely az Istent megveti és céljait nem az Istenen keresztül akarja elérni. És azt akarjuk, hogy itteni szlovák és német testvéreink is boldoguljanak. Együtt kell küzdenünk egymásért... Bízzunk Istenben, aki meg fog segíteni bennünket.”

(PMH. 1932. XI.2.)

Szülőháza a nyitraújlaki Esterházy kastély.

III.
Gyermek- és ifjúkor

„Kora gyermekkoromtól lelkembe oltották a nemzet és a keresztény hit szeretetét és az azokhoz való ragaszkodást.”

Erzsébet grófnő a kis Lujzával és Jánossal

Együtt a boldog család

János kamaszkori fényképe

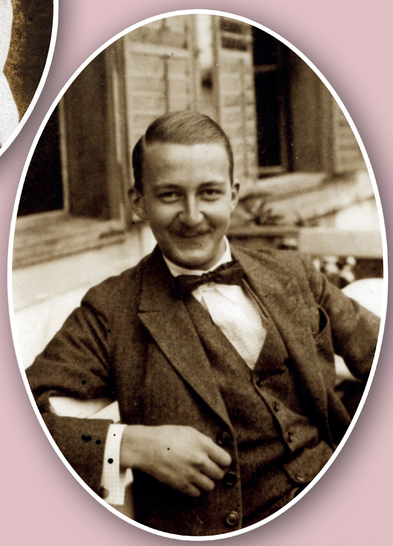
Az özvegy lengyel édesanya gyermekeivel

A félárván maradt Esterházy gyermekek

„Nem tudtam volna megérteni, mit jelent édesapám hozzám intézett búcsúja - »Légy fiam mindig jó magyar!«- hanem áll mellettem a mézes-anya, akihez Isten után most köszönettel fordulok. Neki köszönhetem azt, hogy megértettem, mit jelentettek atyám búcsúszavai. Neki, aki lengyel származása ellenére annyira magyarrá lett, hogy ma szíve minden dobbanása a magyar ügyé.”

Magyar Hírlap 1942. XII. 15.

Az ifjú gazda

János és Mariska kedvenc lovukkal

IV.
Család

„Család vagyunk: egy az anyánk, egy a vérünk, egy a szívünk, egy az Istenünk.”

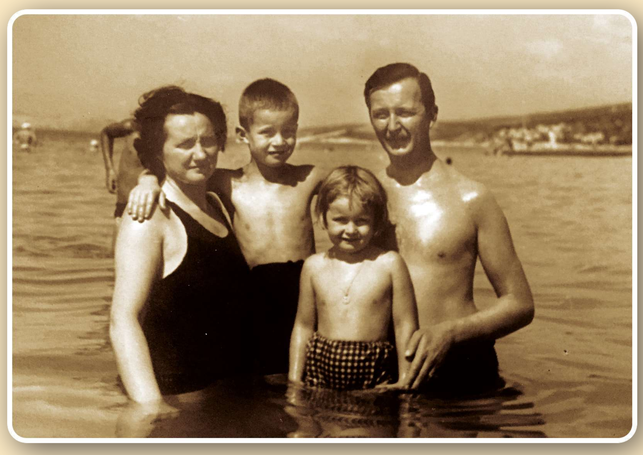
Esterházy János és Serényi Lívia gyermekeikkel, Alicé-szal és Jánossal

Esterházy Mária és Franciszek Mycielski esküvőjén

„Szeressük, tiszteljük és becsüljük mindenekfelett Istenünket és anyánkat és szeressük egymást, mint jó testvérek, mert csak a családi összetartozásnak az életbe átvitt tudata biztosíthatja a szebb és boldogabb jövőt.”

(Új Hírek, 1940, karácsonyi szám)

Családi nyaralás a Balatonon

Tarnowska-Esterházy grófnő lányaival, Mariskával és Lujzával Lengyelországban

Országjáró gépkocsijában feleségével és gyermekeivel

V.
Szülőföld

„Ezen a földön születtem, szívem, lelkem gyökere annyira ezen a földön él, hogy itt maradok köztetek, és veletek fogom átélni a rossz napokat is.”

Beszédet mond Zselízen

Vidéki rendezvényen

„Egyet kérek tőletek: szívünk, lelkünk nagy kincsét, nemzeti öntudatunkat és Krisztus Urunkba vetett hitünket ne tévesszük szem elől egy pillanatra sem. Ápoljuk, őrizzük ezt, mert ez az egyetlen pozitív érték, amelyet senki el nem vehet, és amelynek varázslatos ereje átsegít a legnehezebb megpróbáltatásokon is. Érezze át mindenki, hogy amikor mi, a szlovákiai magyarok családjáról beszélünk, akkor az nem üres szó, hanem élő valóság.”

(Új Hírek, 1940. karácsonyi szám)

Kultúrházat avat Nyitraegerszegen

Zoboraljai lakosok körében

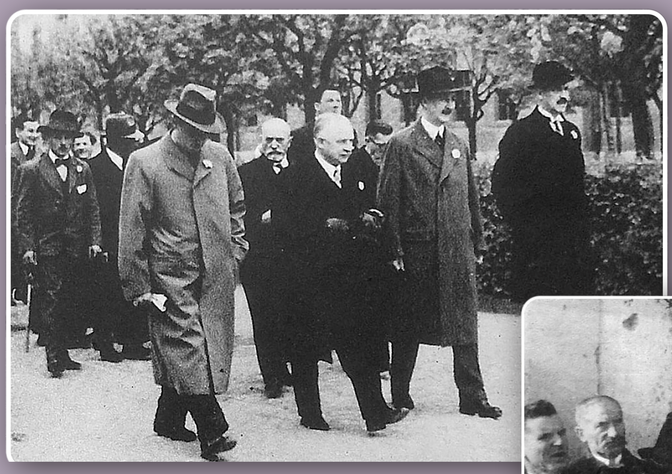
II. Rákóczi Ferenc szülőházánál Borsiban

Fiatalok között Gímesen

VI.
Szolgálat

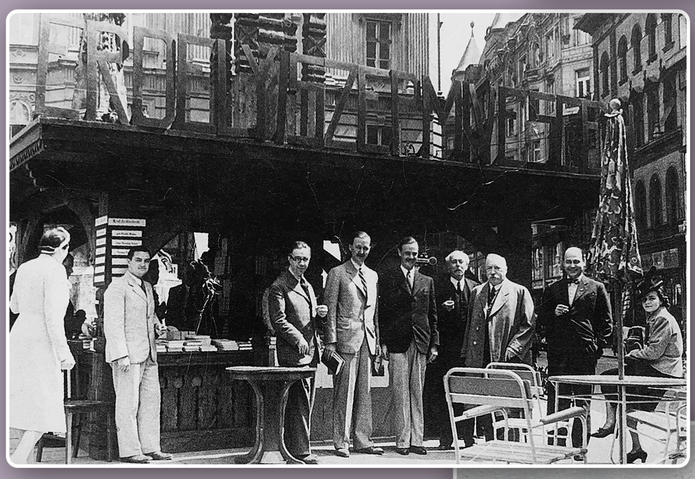
„Hittel, reménnyel és szeretettel és Isten szent nevével fogom munkámat önérzetesen és becsületesen végezni!”

Május 1-i felvonuláson Kassán Tost László polgármesterrel, Wirth Gyula pártigazgatóval, Kátra Kálmán kerületi főtitkárral

Beszédet mond Makrancon

Erdélyi írókkal 1942-ben a budapesti könyvhéten

„Nagy célokat és fennkölt eszméket nem anyagiassággal, hanem csak keresztény erkölcsi alapon állva lehet megvalósítani, önzetlenséggel, becsületességgel, tiszta fejjel, tiszta kézzel és ami szintén lényeges, áldozatkészséggel...”

PMH, 1932. XII. 16.

Az általa adományozott zászló felavatásán Szepsiben

A Szlovák Parlamentben

VII.

Hit

„A kereszt változatlanul a legfelségesebb szimbólumunk.”

„Legyen mindenki türelemmel a másik ember vallásával szemben. Hiszen egyaránt keresztények vagyunk, akár katolikusok, akár református is a vallásunk ... azt se felejtsük el soha, hogy az embert a nyomorúságon átsegíti a hite, erős hite Istenben. Mindenki hajoljon meg az Úristen előtt, úgy, ahogy vallási meggyőződése kívánja. Mindenki törődjék azzal, hogy családi életét vallása szerint élje, de a katolikus és református magyaroknak mindenkor kezet kell fogniuk egymással. Abban a tudatban, hogy elsősorban egyek vagyunk.”

8 Órai Újság, 1942. IV. 21.

Imába merülve esküvőjén Serényi Líviával.

A pozsonyi hívek zarándoklatán a Máriavölgyben.

Tost Barnabás kanonok-prelátussal Érsekújvárott

”A háború vége felé, körülbelül amikor a pesti ostrom kezdődött, akkor kezdtem imádkozni azért, hogy a jó Isten engedje meg, hogy szenvedések s nélkülözések árán méltóvá váljak arra, hogy Őt megtisztulva követhessem.”

Esterházy János leveléből (1949)
Esterházy Mária naplójából

*„Imáit, a hét minden napját felajánlotta valakiért.
Vasárnaponként egyformán imádkozott jótevőiért és ellenségeiért.”*

Esterházy-Mycielski Mária

Esküvőn Budapesten

VIII.
Irgalom

„Nem az a jelszavunk, hogy valaki vagy bárki ellen, hanem mindenkiért, akivel egy a sorsközösségünk a dunai medencében”

Kéregető cigány gyermekek között alamizsnát oszt Alsómecenzéf főterén

Húga, Mária Lengyelországból menekült gyermekeivel.

„Legyünk szociálisabbak, ami tulajdonképpen nem jelent egyebet, mint azt, hogy a krisztusi ember és felebaráti szeretet apostolaivá kell válnunk a mi kisebbségi közösségünkben . . . A keresztény felebaráti szeretet áldozatos tettek hosszú sorozatával, testvéri együttérzésben enyhíteni tudja a nyomort, fájdalmat, bánatot.” (PMH,1933. IV. 16)

A zsidódeportálás elől megmentett Schlesinger család tagjai

Az Esterházy által Nyugatra menekített lengyel hadügyminiszter, Kazimierz Sosnkowski

„Odaadott mindent, amit tudott, s még többet is, nekem, s más lengyel menekültek százainak, akiknek segített.” (Zygmunt Mycielski)

„Az egész családunk Esterházy Jánosnak és családjának köszönheti, hogy túléltük azt a borzalmas időszakot, aki mint ember a legkeresztényibb és leghumánusabb módon viselkedett.” (Veronika Schlesingerová)

„Esterházy János segítségével Újlakra utaztam, ahol 2 hónapig bujdostam, és onnan megint Esterházy segítségével egy éjszaka átszöktem a határon, ahol már szüleim vártak, akik egy nappal előttem érkeztek, szintén Esterházy segítségével.” (Wertheimer Ágnes)

„Esterházy átjött az utca másik oldaláról s megkérdezte férjemet, miben segíthet…Nem sokkal később egy magyar útlevelet adott a férjemnek a meneküléshez.” (Rujder Irén)

„(Esterházy) a politikus egy alkalommal 200 zsidó munkaszolgálatost mentett meg így az elhurcolástól mondván, hogy nincs szükség arra, hogy munkatáborokba vigyék a zsidókat, hiszen munka van itthon is.” (Kleinman Lázár volt kassai főrabbi)

„Arról is tudunk, hogy a budapesti központi hivatalokban sok zsidó nemzetiségű lakosnak segített a saját közbenjárásával. Ő volt az a személy, aki menteni próbálta azokat, akik elsőnek lettek Németországba deportálva. Sokakat kihozott a koncentrációs táborból Budapesten is. Egyszer jelen voltunk, amikor egy bizonyos magas állású hivatalnok, azt hiszem Seményfalvinak hívták, azt mondta jelenlétünkben Esterházy Jánosnak: »na most meg van elégedve azzal, hogy kiengedtem az ön zsidóit, azokat, akik 14 alattiak és 70 év fölöttiek, szabadon engedtem őket?«” (Schlesinger Félix)

IX.

Vértanúság

„Mi a történelmünkből megtanulhattuk azt is, hogy csak az olyan törekvés jut diadalra, amelynek mártírjai vannak”

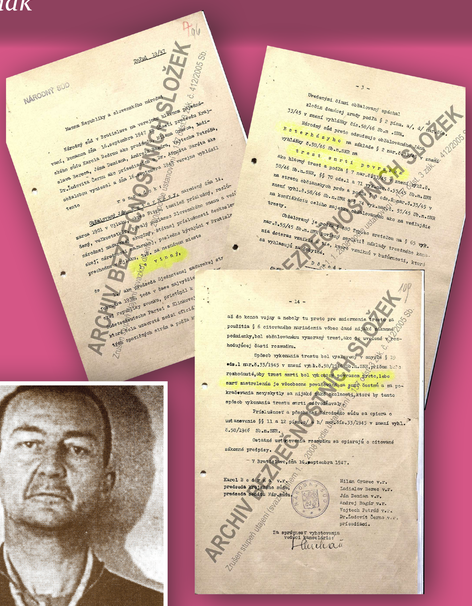
A szovjet Gulag kényszermunka táborai
Zöld színnel jelölve Esterházy rabságának körzete

Üzenete a Gulágból:
„Hitemet nem veszítem ... imádkozom értetek, mindenkiért...”

”Végtelenül komoly és rendkívül súlyos időket élünk, amelyekben fokozott a felelősségünk Istenünkkel, nemzetünkkel, családunkkal, utódainkkal és magunkkal szemben. De vállaljuk ezt a felelősséget. Nem fogunk sem megtörni, sem helytelen utakra tévedni, nem fogunk összeütközésbe kerülni sem az isteni, sem az emberi törvényekkel, mert rendületlen a bizalmunk és hitünk az isteni igazságban... lelkiismeretünk tiszta, becsületünk érintetlen, nem vétettünk senki ellen, és csak azokat a jogainkat követeljük és védjük, melyeket már a múltban kiharcoltunk és amelyek feltétlenül megilletnek minket... Ha szenvednünk kell magyarságunkért, panasz és zokszó nélkül tesszük ezt, mert mentül szilárdabban állunk ilyen körülmények között Isten adta jogaink alapján, annál értékesebb tagjai leszünk a nagy magyar közösségnek és annál eredményesebben tudjuk majd szolgálni Isten segítségével örök magyar céljainkat”.

(Esti Újság, 1939. V. 14.)

A 7832-es rab

Kötél általi halál, mert semmi sem indokolja a kivégzés golyó általi becsületeseknek járó végrehajtását...

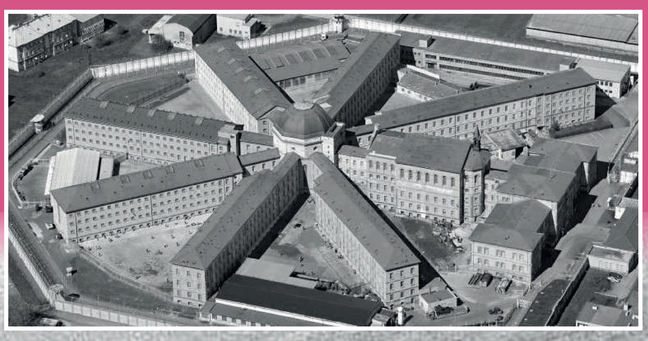

Börtönben használt szemüvege, imakönyve és spárgából font rózsafüzére..

Leopoldov

PLzeň-Bory

Mírov

X.

Temetés

„Életem legszebb napjaként éltem át a szeptember 16-i temetést, 70 évvel apám halálra ítélése és 60 évvel mírovi mártírhalála után. Azóta is hálát érzek a szívemben, ha Alsóbodokra gondolok. Hálát Paulisz Boldizsár iránt, aki ezt a csodálatos emlékkápolnát megálmodta és óriási erőfeszítéssel, áldozatvállalással megteremtette.”

Esterházy Alice

Ďurčó Zoltán püspöki helynök köszönti František Rábek szlovák és Bíró László magyar tábori püspököt és a főcelebránst, Marek Jędraszewski krakkói érseket

A temetés napján Esterházy János emléke előtt tisztelgő hívek tömege

Esterházy János urnája a częstochowai Szűz Mária kegykép másolata előtt

A földi maradványokat befogadó Szent Kereszt Felmagasztalása kápolna

Esterházy Alice, fiával Giovannival, Paulisz Boldizsárral és feleségével és Németh Zsolttal

XI.
Boldogok . . .

„Boldogok, akik üldözést szenvednek az igazságért…” (Mt,5,10)

A boldoggá avatási bizottság első nyilvános ülése

A boldoggá avatást kezdeményező Marek Jędraszewski, krakkói érsek, metropolita

A megjelent hívek közt az első sorban Esterházy János családtagjai

„Tizenkét évnyi kínzatását az Isten akaratának való teljes átadottság lelkületével élte meg. Minden szenvedését kereszthordozásként élte meg, melyet lelkileg egyesített Krisztus szenvedésével. … Életében teljes mértékű tanúságot tett arról, hogyan lehet a XX. század totalitárius diktatúrái hatalmának árnyékában hősiesen kifejezni az Úristen iránti hódolatunkat és egyedül csak őt szolgálni hűséggel. Az ő életpéldája számunkra rendkívül aktuális marad, különösen most, amikor megmérettetik az európai kereszténység sorsa. Szeretettel biztatva titeket, Kedves Testvéreim kérem a ti buzgó imáitokat is Esterházy János mielőbbi boldoggá avatásáért.”

Marek Jędraszewski krakkói érsek-metropolita

Életszentségének tanúi:

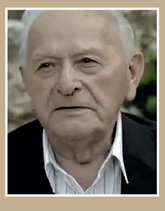
Esterházy Mycielska Mária - *„Ez az ember, aki visszajött, nem ugyanaz, akit elvittek. Valaki egészen más, kimondhatatlanul nagyobb, nemesebb, fegyelmezett, megedződött a szenvedések tüzében, amelyből Isten segítségével győztesen került ki. Egészen Istenre koncentrál, 100 százalékban férfi és 100 százalékban katolikus”.*

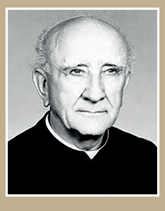
Hetényi József - rabtársa a Gulágon: *„Ó, ott a jéghideg pokolban a magyarok ártatlanul szenvedő Krisztusa volt.”*

Ján Mastiliak, ČSSR - rabtársa Lipótváron: *„Esterházy János a szentség hírében halt meg.”*

Múcska Endre – Esterházy János volt rabtársa Lipótvárott: *„Biztatott bennünket, tartsatok ki magyarok, mert igen nehéz lesz a sorsotok!”*

Rudolf Bošnák – A nyitrai szeminárium volt rektora, rabtársa Lipótváron: *„Ő belsőleg volt szabad ember. Csodálatos egyensúly sugárzott belőle. A hite értelmet adott a szenvedésnek, melyet Krisztus szenvedésével tudott összekapcsolni.”*

Anton Adámek – rabtársa Lipóváron: *„Testileg tönkretett ember volt, de lelkileg nagyon erős.”*

Lénár Károly – pápai káplán, rabtársa Illaván: *„Amikor titokban szentmisét mondtunk, a legmegbízhatóbb rabok, élükön Esterházy Jánossal hordták szét az Oltáriszentséget a többi fogolynak. Olyan volt köztünk, mint egy járó tabernákulum”.*

Jan Janků - rabtársa Mírovban: *„Ha szólt, Istenről beszélt és igyekezett lelket önteni a többiekbe”.*

Františe k Lízna - volt jezsuita szerzetes: *„ Esterházy János segített nekem, és segít a többi emberen is. Végtelenül igaz ember volt.”*

A boldoggá avatásért bemutatott ünnepi szentmise a krakkói ferencesek templomában. Főcelebráns, Cserháti Ferenc esztergom-budapesti segédpüspök

XII.

Zarándokok

Isten Szolgája Esterházy János életében tökéletesen beteljesült a krisztusi ige: „*Senkiben sincs nagyobb szeretet annál, mint aki életét adja felebarátjaiért.*” Az alsóbodoki Esterházy János Zarándokközpont ennek, az emberi logikával nehezen felérhető önátadásból fakadó áldozathozatal beteljesedésének kíván emléket állítani.

Az Esterházy János Zarándokközpont látogatói

Ferenc pápa a Vatikánban fogadja az alsóbodoki küldöttséget

Szlovák zarándokok a kápolnában

Harangszentelési ünnep. Középen a Ferenc pápa által megáldott ‚E’ harang.

Izraeli zarándokok tiszteletadása

Áder János köztársasági elnök és felesége zarándokként az Esterházy Múzeumban.

Családtagok és zarándokok Lengyelországból az újlaki Esterházy kastély bejáratánál

Zoboralji zarándokok népviseletben a Kálvária dombon

Lengyel gorálok koncertje Isten Szolgája Esterházy János tiszteletére